

ODBUDOWA MIASTA
POZNANIA
WYBÓR ŹRÓDEŁ

ODBUDOWA MIASTA POZNANIA WYBÓR ŹRÓDEŁ

II

1947-1955

Opracowały
Celina Barszczewska
Julia Wesołowska

Wybór źródeł
Stanisław Nawrocki
Celina Barszczewska
Julia Wesołowska

Archiwum Państwowe w Poznaniu

ARCHIWA
PAŃSTWOWE
ARCHIWUM PAŃSTWOWE
W POZNANIU

Poznań 2022

Projekt okładki:
Aleksander Barszczewski

Ilustracja na okładce:
Projekt rozwiązania architektonicznego [Starego Rynku] po odbudowie, 1949 rok,
APP, Mapy i plany Biura Planowania Przestrzennego miasta Poznania i województwa poznańskiego, sygn. BPP9/3

Na tyle okładki:
Fotografia sądu pruskiego z 1883 roku, obecnie siedziba Archiwum Państwowego w Poznaniu

Recenzja:
prof. dr hab. Stanisław Jankowiak
dr hab. Jan Miłoś, prof. UAM

Copyright © by:
Celina Barszczewska
Julia Wesołowska

Copyright © by:
Archiwum Państwowe w Poznaniu

Korekta:
Hanna Kossak-Nowocień
Sebastian Surendra

Wydanie I
Poznań 2022

ISBN 978-83-963138-5-0
ISBN 978-83-67287-43-2

Wydanie:

Archiwum Państwowe w Poznaniu
ul. 23 Lutego 41/43
61-744 Poznań
tel. (61) 852-46-01
e-mail: archiwum@poznan.ap.gov.pl

Wydawnictwo Rys
Dąbrówka, ul. Kolejowa 41
62-070 Dopiewo
tel. 600 44 55 80
e-mail: tomasz.paluszynski@wydawnictworys.com
www.wydawnictworys.com

**Wydawnictwo punktowane uwzględnione
w „Wykazie wydawnictw publikujących
recenzowane monografie naukowe”
opublikowanym przez
Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego
17 grudnia 2019
Identyfikator wydawnictwa: 73900**

Spis treści

Wstęp	7
Oznaczenia redakcyjne stosowane w dokumentach	9
Wykaz skrótów	10
1947.....	11
1948.....	125
1949.....	241
1950-1955	327
Spis dokumentów.....	389
Spis ilustracji.....	403
Bibliografia	407
Indeks osób	409

Spis dokumentów

1945

1. 1945 luty 5, Poznań – Sytuacyjne sprawozdanie Zarządu Miejskiego w Poznaniu za okres od 1 do 31 stycznia 1946 roku złożone Wojewodzie Poznańskiemu. 39
2. 1945 luty 22, Poznań – Ogólny program odbudowy i rozbudowy miasta Poznania 42
3. 1945 marca 23, Poznań – Pismo Wydziału Techniczno-Budowlanego do Zrzeszenia Związków Zawodowych w Poznaniu w sprawie mobilizacji rzemieślników i robotników budowlanych do odbudowy miasta Poznania 55
4. 1945 marzec 27, Poznań – Pismo Prezydenta Stołecznego m. Poznania w sprawie odbudowy Łoży Pomasońskiej w Poznaniu 54
5. 1945 kwiecień 6, Poznań – Okólnik nr 40 Prezydenta m. Poznania dotyczący prowizorium budżetowego..... 55
6. 1945 kwiecień 6, Poznań – Sprawozdanie z wizji lokalnej w budynku Łoży Pomasońskiej w Poznaniu..... 55
7. 1945 kwiecień 10, Poznań – Protokół z posiedzenia Komisji Rozbudowy Starego Rynku w Poznaniu 57
8. 1945 maj 28, Poznań – Wybór Społecznego Komitetu Odbudowy miasta Poznania 58
9. 1945 czerwiec 1, Poznań – Sprawozdanie Wydziału Oświat, Kultury i Sztuki za okres od 1 do 31 maja 1945 roku 59
10. 1945 czerwiec 2, Poznań – Zestawienie kredytów na rok 1945 61
11. 1945 czerwiec 5, Poznań – Propozycja Zarządu Miejskiego w Poznaniu dotycząca utworzenia Poznańskiego Urzędu Odbudowy 64
12. 1945 czerwiec 8, Warszawa – Instrukcja Ministerstwa Odbudowy o rozdziale kredytów na odbudowę w miesiącu maju i czerwcu 1945..... 65
13. 1945 czerwiec 8, Poznań – Okólnik nr 125 Prezydenta miasta Poznania dotyczący ustalania preliminarza budżetowego na lata 1945-1946..... 67
14. 1945 czerwiec 8, Warszawa – Instrukcja Ministerstwa Odbudowy dotycząca zasad bieżącego kredytowania odbudowy 68
15. 1945 czerwiec 18, Poznań – Problemy związane z odbudową miasta Poznania.... 72
16. 1945 czerwiec 21, Poznań – Zestawienie wydatków przeznaczonych na odbudowę w miesiącu sierpniu 1945 roku..... 75
17. 1945 czerwiec 25, Poznań – Protokół z konferencji w sprawie ujednoczenia postępowania przy badaniu wykonanych remontów budynków uszkodzonych w czasie działań wojennych..... 77
18. 1945 lipiec 2, Poznań – Rozprowadzenia kredytów do końca lipca 1945 roku 78
19. 1945 lipiec 10, Poznań – Projekt budżetu Wydziału Techniczno-Budowlanego w latach 1945/46 78
20. 1945 lipiec 20, Warszawa – Zarządzenie Ministra Odbudowy w sprawie podziału wydziałów komunikacyjno-budowlanych w urzędach wojewódzkich na wydziały odbudowy i wydziały komunikacyjne 80
21. 1945 lipiec 26, Poznań – Pismo prezydenta miasta do Ministerstwa Odbudowy w sprawie utworzenia Poznańskiej Dyrekcji Odbudowy 81

22.	1945 lipiec 26, Poznań – Kosztorys na wykonanie prac zabezpieczających w kościele Najświętszej Maryi Panny i Psalterii na Ostrowie Tumskim w Poznaniu.....	83
23.	1945 lipiec 26, Poznań – Projekt statutu organizacyjnego Poznańskiej Dyrekcji Odbudowy.....	85
24.	1945 sierpień 8, Poznań – Uwagi do planu zabudowy miasta Poznania.....	92
25.	1945 sierpień 14, Poznań – Zestawienie przybliżonych kosztów strat względnie odbudowy budynków zniszczonych wskutek działań wojennych w Poznaniu (według cen z 1939 roku).....	103
26.	1945 sierpień 14, Poznań – Zestawienie procentowe zniszczeń budynków wskutek działań wojennych w Poznaniu.....	106
27.	1945 sierpień 17, Poznań – Pismo Zarządu Miejskiego w Poznaniu do Wydziału odbudowy Urzędu Wojewódzkiego Poznańskiego dotyczy przybliżonych kosztów odbudowy budynków, zniszczonych wskutek działań wojennych w Poznaniu.....	106
28.	1945, sierpień 24, Poznań – Projekt układu komunikacyjnego śródmieścia Poznania.....	108
29.	1945 sierpień 24, Poznań – Protokół z konferencji w sprawie projektu układu komunikacji śródmieścia Poznania.....	121
30.	1945 wrzesień, Poznań – Sprawozdanie architekta miasta Poznania o zniszczeniach i odbudowie.....	126
31.	1945 wrzesień 29, Poznań – Sprawozdanie dotyczące szkód powstałych w wyniku działań wojennych na terenie miasta Poznania.....	133
32.	1945 października 2, Poznań – Rozdział kredytów na budowę zabytkowe w miesiącu lipcu i sierpniu 1945 roku.....	135
33.	1945 październik 2, Poznań – Sprawozdanie z działalności Wydziału Techniczno-Budowlanego za okres od 1 do 30 września 1945 roku.....	137
34.	1945 październik 2, Poznań – Sprawozdanie z działalności Miejskiej poznańskiej kolei Elektrycznej za okres od 1 do 30 września 1945 roku.....	148
35.	1945 października 12, Warszawa – Powierzenie przez Ministra Odbudowy obowiązku zorganizowania Poznańskiej Dyrekcji odbudowy architektowi J. Cieślińskiemu.....	149
36.	1945 październik 27, Poznań – Program praca przy odbudowie i remoncie budynków państwowych miasta Poznania.....	150
37.	1945 październik 30, Poznań – Sprawozdanie Wydziału Odbudowy na miesiąc październik 1945 roku.....	161
38.	1945 październik 30, Poznań – sprawozdanie z działalności Zakładów Siły, Świata i Wody stołecznego miasta Poznania za miesiąc październik 1945 roku.....	164
39.	1945 październik 31, Poznań – Sprawozdanie Wydziałów Oświaty, Kultury i Sztuki na okres od 1 do 31 października 1945 roku.....	165
40.	1945 listopad 2, Poznań – Sytuacyjne sprawozdanie Zarządu Miejskiego w Poznaniu za okres od 1 do 31 października 1945 roku złożone Wojewodzie Poznańskiemu.....	166
41.	1945 listopad 2, Poznań – Sytuacyjne sprawozdanie Zarządu Miejskiego w Poznaniu na okres od 1 do 31 października 1945 roku złożone Wojewodzie Poznańskiemu.....	169

42.	1945 listopad 5, Poznań – Rozdział kredytów na budowę zabytkowe w IV kwartale 1945 roku	173
43.	1945 listopad 14, Poznań – Protokół pierwszej konferencji w sprawie rozplanowania śródmieścia Poznania	173
44.	1945 listopad 14, Poznań – Opinia Kolegium Rzecznawców w sprawie zabudowy śródmieścia Poznania	178
45.	1945 listopad 15, Poznań – Uwagi dyplomowanego inż. architekta R. Sławskiego z Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu dotyczące planu rozbudowy Poznania	182
46.	1945 listopad 17, Poznań – Opinia dotycząca zabudowy śródmieścia Poznania	184
47.	1945 listopad 18, Poznań – Tezy dotyczące zabudowy śródmieścia Poznania	188
48.	1945 listopad 18, Poznań – Protokół Konferencji Kolegium Rzecznawców w sprawie rozplanowania śródmieścia Poznania	190
49.	1945 listopad 19, Poznań – Posiedzenie Kolegium Rzecznawców w sprawie rozplanowania miasta Poznania.....	198
50.	1945 listopad 20, Poznań – Posiedzenie kolegium Rzecznawców w sprawie rozplanowania miasta Poznania.....	218
51.	1945 listopad 20, Poznań – Organizacja Poznańskiej Dyrekcji Odbudowy	227
52.	1945 grudzień 3, Poznań – Zarządzenie dyrektora Poznańskiej Dyrekcji Odbudowy w sprawie składu komisji przetargowej	233
53.	1945 grudzień 13, Warszawa – Pismo Ministerstwa odbudowy o przydziale Poznańskiej Dyrekcji Odbudowy szkła taflowego.....	233
54.	1945 grudzień 18, Poznań – Okólnik dyrektora Poznańskiej Dyrekcji Odbudowy w sprawie zaginięcia książki Mittelstaedta „Rathaus in Posen” potrzebnej przy odbudowie Ratusza.	234
55.	1945, Poznań – Wyciąg z preliminarza budżetowego na III kwartał 1945 roku na okres od 1 sierpnia do 30 września 1945 roku	236
56.	1945, Poznań – Zasady organizacyjne Biura Polityki terenowej przy poznańskiej Dyrekcji Odbudowy.....	236

1946

57.	1946 styczeń 5, Poznań – Informacja architekta miasta Poznania o przebiegu odbudowy w 1945 roku	241
58.	1946 styczeń 8, Warszawa – Pismo Ministerstwa Odbudowy skierowane do Dyrekcji Odbudowy w Poznaniu w sprawie przydziału kredytu na odbudowę Poznania na miesiąc styczeń 1946 roku	245
59.	1946 styczeń 19, Warszawa – Pismo Ministerstwa Odbudowy w Warszawie do Poznańskiej Dyrekcji Odbudowy w sprawie rozdziału reglamentowanych materiałów budowlanych (na I kwartał 1946 roku).....	246
60.	1946 styczeń 29, Warszawa – Pismo Ministerstwa Odbudowy do Poznańskiej Dyrekcji Odbudowy w sprawie rozdziału kredytów na I kwartał 1946 roku na cele szkolnictwa	247
61.	1946 luty 13, Poznań – Sprawozdanie z działalności Poznańskiej Dyrekcji Odbudowy za czas od 1 kwietnia 1945 roku do 31 grudnia 1945 roku.....	247

62.	1946 luty 14, Poznań – Pismo Zarządu Miejskiego skierowane do ministerstwa Odbudowy z wnioskiem o ustalenie dla Poznania na rok 1946 kontyngentu kredytów budowlanych w wysokości 940 milionów złotych	251
63.	1946 luty, Poznań – Plan gospodarczy Starego Miasta Poznania	253
64.	1946 luty 22, Poznań – Sprawozdanie z działalności Wydziału Techniczno-Budowlanego za okres od lutego do końca września 1945 roku	256
65.	1946 luty 23, Warszawa – Pismo Ministerstwa Odbudowy do Poznańskiej Dyrekcji Odbudowy w sprawie przydziału kredytów na I kwartał 1946 roku	270
66.	1946 marzec 1, Poznań – Uwagi Dyrektora Izby Przemysłowo-Handlowej w Poznaniu do planu gospodarczego Starego Miasta	271
67.	1946 marzec 1, Poznań – Sprawozdanie z działalności Wydziału Techniczno-Budowlanego za okres od 1 października do 31 grudnia 1945 roku	272
68.	1946 marzec 5, Poznań – Okólnik dyrektora Poznańskiej Odbudowy Dyrekcji dotyczącej ustalania stopnia zniszczenia odbudowywanych obiektów	276
69.	1946 marzec 5, Poznań – Sytuacyjne sprawozdanie Zarządu Miejskiego w Poznaniu za okres od 1 do 28 lutego 1946 roku złożone Wojewodzie Poznańskiemu	277
70.	1946 marzec 19, Poznań – Okólnik dyrektora Poznańskiej Dyrekcji Odbudowy dotyczący utworzenia wydziału inspekcji robót	278
71.	1946 marzec 19, Poznań – Plan zabudowania Targów Poznańskich	279
72.	1946 marzec 20, Poznań – Pismo Prezydenta miasta Poznania do Ministerstwa Odbudowy w Warszawie w sprawie przyznania dodatkowych subwencji na odbudowę	280
73.	1946 marzec 26, Poznań – Projekt budżetu Wydziału Techniczno-Budowlanego na rok 1946	281
74.	1946 marzec 29, Warszawa – Zarządzenie w sprawie wewnętrznej organizacji i trybu urzędowania Dyrekcji Odbudowy w Poznaniu	282
75.	1946 kwiecień 11, Poznań – Sprawozdanie w sprawie runięcia części ściany frontowej Pałacu Górków w Poznaniu	286
76.	1946 kwiecień 18, Poznań – Opinia Oddziału Planowania i Rozbudowy Miasta w sprawie odbudowy Katedry w Poznaniu	287
77.	1946 kwiecień 25, Poznań – Decyzja Komisji Programowej Poznańskiej Dyrekcji Odbudowy w sprawie kolejności robót	289
78.	1946 maj 2, Poznań – Protokół w sprawie zabezpieczenia i częściowej rozbiórki zabytkowego Pałacu Górków przy ul. Wodnej	289
79.	1946 maj 15, Poznań – Sprawa odbudowy Uniwersytetu Poznańskiego w Poznaniu	290
80.	1946 maj 15, Poznań – Protokół w sprawie zabezpieczenia zabytkowego Pałacu Działyńskich w Poznaniu	298
81.	1946 maj 20, Warszawa – Pismo Ministerstwa Obudowy do Poznańskiej Dyrekcji Obudowy w sprawie rozszerzenia kompetencji przetargowych Dyrekcji Odbudowy	299
82.	1946 maj 20, Poznań – Zawiadomienie Zarządu Miejskiego w Poznaniu o mających się odbyć obradach na temat programu ogólnego planu zabudowy Poznania	299

83.	1946 maj 28, Poznań – Kolegium Rzecznawców powołane przez Ministerstwo Odbudowy do zaopiniowania planu zabudowy miasta Poznania...	300
84.	1946 maj 28, Poznań – Protokół a konferencji a Kolegium Rzecznawców a w sprawie a planu zabudowy i rozbudowy miasta Poznania	302
85.	1946 maj 28, Poznań – Protokół obrad Kolegium Rzecznawców dotyczący rozplanowania Śródmieścia Poznania.....	311
86.	1946 maj 28, Poznań – Opinia Kolegium Rzecznawców dotycząca rozplanowania Śródmieścia Poznania.....	312
87.	1946 maj 28, Poznań – Opinia Kolegium Rzecznawców dotycząca zabudowy śródmieścia Poznania.	316
88.	1946 maj, Poznań – Odezwa Miejskiego Komitetu Obywatelskiego Premiowej Pożyczki Odbudowy Kraju do obywateli miasta o układ finansowy na odbudowę Ratusza Poznańskiego.....	321
89.	1946 czerwiec 1, Poznań – Okólnik dyrektora Poznańskiej Dyrekcji Odbudowy dotyczący utworzenia oddziału programowania i planowania	323
90.	1946 czerwiec 18, Poznań – Opinia Wacława Podlewskiego dotycząca spraw zabytkowych miasta Poznania	323
91.	1946 czerwiec 19, Poznań – Okólnik dyrektora Poznańskiej Dyrekcji Odbudowy w sprawie ustalania organizacji wewnętrznej wydziału realizacji.....	325
92.	1946 czerwiec 21, Poznań – Rezolucja Miejskiej Rady Narodowej stołecznego miasta Poznania potępiająca nieprawidłowości w podziale kredytów i dotacji bankowych.	326
93.	1946 czerwiec 25, Poznań – Pismo do Wojewódzkiej Rady Narodowej w Poznaniu w sprawie prowadzenia akcji zbierania funduszu na odbudowę zabytków Poznania	327
94.	1946 czerwiec 26, Poznań – Sprawozdanie z działalności Wydziału Techniczno-Budowlanego za okres od 1 stycznia do 31 marca 1946 roku.....	328
95.	1946 lipiec 5, Warszawa – Protokół inspekcji Poznańskiej Dyrekcji Odbudowy przeprowadzonej w maju- czerwcu 1946 roku	337
96.	1946 lipiec 10, Poznań – Odbudowa szkolnictwa w Poznaniu.....	344
97.	1946 lipiec 17, Poznań – Okólnik wewnętrzny naczelnika Wydziału Budowlanego dotyczący struktury organizacyjnej	347
98.	1946 sierpień 2, Poznań – Program prac urbanistyczno-architektonicznych na terenach zabytkowych miasta Poznania.....	348
99.	1946 sierpień 2, Poznań – Sytuacyjne sprawozdanie Zarządu Miejskiego w Poznaniu za okres od 1 do 31 lipca 1946 roku złożone Wojewodzie Poznańskiemu	352
100.	1946 sierpień 5, Poznań – Sprawa odbudowy Biblioteki Raczyńskich w Poznaniu.....	353
101.	1946 sierpień 7, Poznań – Protokół Wydziału Inspekcji Poznańskiej Dyrekcji Obudowy o przeprowadzonej kontroli prac przy odbudowie Pałacu Górków w Poznaniu.....	356
102.	1946 sierpień 7, Poznań – Umowa w sprawie odbudowy Bazaru Poznańskiego....	357
103.	1946 sierpień 13, Poznań – Protokół z konferencji, odbytej u Prezydenta Miasta, w sprawie odbudowy terenu Międzynarodowych Targów Poznańskich....	360

104.	1946 sierpień 19, Poznań – Sprawozdanie z wykonania zaleceń pokontrolnych skierowane do Gabinetu Ministra, Ministerstwa Odbudowy w Warszawie	362
105.	1946 sierpień 21, Poznań – Projekt organizacji i regulamin prac Komisji Architektonicznej	364
106.	1946 sierpień 27, Poznań – Regulamin prac Komisji Architektonicznej	366
107.	1946 sierpień 29, Poznań – Protokół w sprawie rozbiórki głównej wieży Zamku poznańskiego	367
108.	1946 wrzesień 4, Poznań – Regulamin Komitetu Rozbudowy stołecznego miasta Poznania	369
109.	1946 wrzesień 5, Warszawa – Dekret o rejestracji i przymusowym zatrudnieniu fachowych sił technicznych z dziedziny budownictwa na rzecz odbudowy kraju	372
110.	1946 wrzesień 9, Poznań – Protokół Poznańskiej Dyrekcji Odbudowy z inspekcji odbudowy Zamku Poznańskiego	375
111.	1946 wrzesień 13, Poznań – Protokół posiedzenia Komitetu Rozbudowy miasta Poznania w sprawie celowości dalszego działania	376
112.	1946 wrzesień 16, Poznań – Powołanie Komitetu Obudowy Ratusza w Poznaniu	379
113.	1946 wrzesień 17, Poznań – Zbiórka na odbudowę zabytków	382
114.	1946 listopad 20, Poznań – Wykaz robót Poznańskiej Dyrekcji Odbudów	384
115.	1946 listopad 21, Poznań – Protokół z konferencji rzeczoznawców w sprawie planu zabudowy Miasta Poznania	386
116.	1946 grudzień 10, Poznań – Wykaz budynków, w których dokonuje się remontów	391
117.	1946, Poznań – Sprawozdanie ze etanu prac budowlanych przy zabezpieczeniu i odbudowie Starego Ratusza w Poznaniu	392
118.	1946, Poznań – Zestawienie kosztów odbudowy obiektów zabytkowych	394

1947

119.	1947 styczeń 24, Poznań – Sprawozdanie rachunkowe II/5 – obliczenie wydatków ogólnych do sprawozdania za 1946 rok	13
120.	1947 styczeń 23, Poznań – Odbudowa Collegium Chemicum	14
121.	1947 styczeń 11, Warszawa – Okólnik nr 2 Prezesa Rady Ministrów w sprawie uzgodnienia projektów z władzami planowania przestrzennego \ i budowlanymi	14
122.	1947 styczeń 31, Poznań – Odbudowa Katedry poznańskiej	15
123.	1947 styczeń, Poznań – Zabezpieczenie kościoła pobernardyńskiego	17
124.	1947 styczeń, Poznań – Plan rozbudowy Poznania	17
125.	1947 styczeń, Poznań – Sprawozdanie z działalności Poznańskiej Dyrekcji Odbudowy za czas od 1 listopada 1945 roku do dnia 31 grudnia 1946 roku	24
126.	1947 luty 7, Poznań – Informacja z przebiegu konferencji w Kuratorium Okręgu Szkolnego Poznańskiego w sprawie kredytów na odbudowę szkół	27
127.	1947 luty 11, Warszawa – Sprawozdanie z działalności Poznańskiej Dyrekcji Odbudowy w 1946 roku przedstawione w Ministerstwie Odbudowy	28
128.	1947 marzec, Poznań – Sprawozdanie Zarządu Miejskiego stołecznego miasta Poznania za 1946 roku z załącznikami	38

129.	1947 marzec 18, Poznań – Pismo Poznańskiej Dyrekcji Odbudowy skierowane do Poznańskiego Towarzystwa Nauk w Poznaniu w sprawie odbudowy Pałacu Górków	45
130.	1947 kwiecień 1, Poznań – Odbudowa gmachów Wydziału Rolniczo-Leśnego Uniwersytetu Poznańskiego.....	45
131.	1947 kwiecień 21, Poznań – Plany odbudowy i rozbudowy miasta Poznania	46
132.	1947 kwiecień 30, Poznań – Odremontowanie gmachu Konserwatorium Muzycznego.....	51
133.	1947 maj 6, Poznań – Pismo Wydziału Planowania i Rozbudowy Miasta do Wydziału Budowlanego w sprawie oczyszczania z gruzów ulic Starego Rynku ...	52
134.	1947 maj 12, Poznań – Pismo Dyrekcji Odbudowy w Poznaniu do Departamentu Budownictwa Ministerstwa Odbudowy w Warszawie w sprawie odbudowy gmachów Uniwersytetu Poznańskiego	53
135.	1947 maj 16, Poznań – Rekonstrukcja gotyckiego sklepienia w kościele Bożego Ciała.....	54
136.	1947 maj 30, Poznań – Poznańska Dyrekcja Odbudowy w piśmie do Miejskiej Rady Narodowej Stołecznego Miasta Poznania podaje program odbudowy szkół w trzyletnim planie inwestycyjnym.....	55
137.	1947 czerwiec 12, Poznań – Protokół z posiedzenia nadzwyczajnego Komisji Technicznej w sprawach planu zagospodarowania przestrzennego dzielnicy św. Marcina	58
138.	1947 sierpień 4, Poznań – Pismo Poznańskiej Dyrekcji Odbudowy skierowane do Departamentu Polityki Budowlanej Ministerstwa Odbudowy w Warszawie w sprawie dodatkowego kredytu na odbudowę gmachu Biblioteki Raczyńskich.....	59
139.	1947 lipiec 22, Poznań – Pismo do Zarządu Miejskiego Stołecznego Miasta Poznania w sprawie przekazania terenów przy ul. Młyńskiej 10/11 Liceum i m. Dąbrówki	60
140.	1947 sierpień 6, Poznań – Protokół konferencji w sprawie wewnętrznej zabudowy Starego Rynku w Poznaniu.....	62
141.	1947 sierpień 27, Poznań – Zamówienie na wykonanie zdjęć obiektów Starego Rynku.....	63
142.	1947 wrzesień 5, Poznań – Odkrycie zabytkowych podcieni na terenie Starego Rynku.....	65
143.	1947 wrzesień 8, Poznań – Protokół posiedzenia Komisji Poznańskiej Dyrekcji Odbudowy dla spraw mieszkaniowych.....	66
144.	1947 wrzesień 15, Poznań – Opinia konserwatora zabytków dotycząca prac przy odbudowie Starego Rynku w Poznaniu	69
145.	1947 wrzesień 17, Poznań – Pismo Archiwum. Państwowego w Poznaniu skierowane do Urzędu Wojewódzkiego Poznańskiego o oddanie gmachu dawnej szkoły Bergera na Archiwum	70
146.	1947 wrzesień 23, Poznań – Protokół posiedzenia Komisji Technicznej w sprawie zabudowy Bazaru.....	72
147.	1947 październik 3, Poznań – Kosztorys na pomiar inwentaryzacyjny domków budniczych	72
148.	1947 październik 5, Poznań – Umowa dotycząca pomiaru inwentaryzacyjnego domków budniczych na Starym Rynku	73

149. 1947 październik 18, Poznań – Sprawozdanie z działalności Wydziału VIII Planowania i Rozbudowy Miasta za okres od 1 stycznia do 30 września 1947 roku	75
150. 1947 październik 20, Poznań – Plan rozdziału kredytów Państwowego Planu Inwestycyjnego na rok 1947 Ministerstwa Odbudowy	77
151. 1947 listopad 10, Poznań – Zabezpieczenie zabytkowego kościoła farnego	96
152. 1947 listopad 14, Poznań – Remont auli uniwersyteckiej	96
153. 1947 listopad 27, Poznań – Informacja o realizacji odbudowy Zamku i Ratusza w Poznaniu	97
154. 1947 listopad 27, Poznań – Protokół komisyjnego otwarcia puszek zawartych we wnętrzu orła ratuszowego	101
155. 1947 listopad 28, Poznań – Pismo administratora parafii farnej skierowane do Poznańskiej Dyrekcji Odbudowy w sprawie zabezpieczenia stiuków w Kolegiacie Farnej w Poznaniu	102
156. 1947 grudzień 15, Poznań – Zestawienie kredytów Ministerstwa Odbudowy na inwestycje Zarządu Miejskiego w Poznaniu	104
157. 1947 grudzień 17, Poznań – Okólnik wewnętrzny nr 18 dotyczący schematu organizacyjnego Wydziału Budowlanego	107
158. 1947 grudzień 24, Poznań – Sprawozdanie z działalności Poznańskiej Dyrekcji Odbudowy za okres od 1 listopada 1945 do 1 listopada 1947	109
159. 1947 grudzień 29, Poznań – Wyciąg z protokołu z posiedzenia zwyczajnego i budżetowego Miejskiej Rady Narodowej stołecznego miasta Poznania, odbytego w Poniedziałek, dnia 29 grudnia 1947 roku o godzinie dwunastej w Ratuszu przy Starym Rynku w Poznaniu	114
160. 1947, Poznań – Budżet Wydziału VIII Planowania i Rozbudowy miasta Poznania na rok 1947	120

1948

161. 1948 styczeń, Poznań – Zestawienie wydatków na inwestycje budowlane, poniesionych przez poszczególne sektory	127
162. 1948 luty 1, Poznań – Protokół konferencji w sprawie zabudowy wewnętrznej Starego Rynku	127
163. 1948 luty 16, Poznań – Sprawozdanie Kierownictwa Odbudowy Starego Ratusza w Poznaniu za okres od 1 stycznia do 30 grudnia 1947 roku	128
164. 1948 luty 25, Poznań – Protokół konferencji w sprawie zabudowy Starego Rynku z uwzględnieniem potrzeb Muzeum i Archiwum Miejskiego	129
165. 1948 luty 26, Poznań – Ocena stanu prac badawczych i pomiarowych dotycząca zabudowy wewnętrznej Starego Rynku	131
166. 1948 marzec 4, Poznań – Zestawienie terenów Starego Rynku przeznaczonych pod budowę muzeum i archiwum miejskiego	133
167. 1948 marzec 9, Poznań – Kubatura domków budniczych w Poznaniu	135
168. 1948 marzec 10, Poznań – Ogólny koszt sporządzenia projektu domków budniczych w Poznaniu	136
169. 1948 marzec 15, Poznań. Wniosek włączenie inwestycji – odbudowy Starego Rynku w Poznaniu do Państwowego Planu Inwestycyjnego na rok 1949	137

170. 1948 kwiecień 6, Poznań – Okólnik dyrektora Poznańskiej Dyrekcji Odbudowy w sprawie wspólnej gospodarki materiałami budowlanymi z Wojewódzkim Wydziałem Odbudowy.....	142
171. 1948 kwiecień 7, Poznań – Uwagi konserwatora zabytków dotyczące odbudowy domków budniczych w Poznaniu.....	142
172. 1948 kwiecień 9, Poznań – Odbudowa Poznania w planie inwestycyjnym 1948 roku	143
173. 1948 kwiecień 16, Poznań – Zestawienie właścicieli domków budniczych w Poznaniu.....	146
174. 1948 kwiecień 16, Poznań – Protokół konferencji w sprawie lokalizacji Muzeum Miejskiego w Poznaniu.....	147
175. 1948 kwiecień, Warszawa – Protokół kontroli Dyrekcji Odbudowy w Poznaniu przeprowadzonej w dniach od 9 do 21 lutego 1948 roku przez Inspektora Gabinetu Ministra Odbudowy.....	148
176. 1948 maj 26, Poznań – Memoriał w sprawie odbudowy Wagi Miejskiej, Odwachu i Arsenału na Starym Rynku w Poznaniu	170
177. 1948 maj 28, Poznań – Uchwalenie memoriału w sprawie odbudowy Starego Ratusza w Poznaniu	173
178. 1948 maj 28, Poznań – Realizacja odbudowy Starego Ratusza w Poznaniu.....	173
179. 1948 maj 29, Poznań – Wyciąg z protokołu posiedzenia Miejskiej Rady Narodowej w Poznaniu z dnia 28 maja 1948, dotyczącego uchwały o dodatkowe kredyty na odbudowę Starego Ratusza w Poznaniu.....	181
180. 1948 czerwiec 26, Poznań – Przegląd wyników prac przy odbudowie zabytków...	182
181. 1948 lipiec 8, Poznań – Odbudowa Starego Ratusza w Poznaniu.....	188
182. 1948 lipiec 10, Poznań – Zestawienie wydatków inwestycyjnych z okresu budżetowego 1945/1946	189
183. 1948 lipiec 17, Poznań – Protokół konferencji, dotyczącej zapoznania właścicieli domków budniczych z planami odbudowy.....	190
184. 1948 lipiec 20, Poznań – Uchwała Komisji Technicznej dotycząca akceptacji planu zabudowy Starego Rynku w Poznaniu.....	190
185. 1948 lipiec 30, Poznań – Wykaz danych hipotecznych dotyczących nieruchomości położonych w obrębie Starego Rynku w Poznaniu.....	191
186. 1948 lipiec 30, Poznań – Pismo wiceprokuratora Sądu Okręgowego w Poznaniu w sprawie prowadzenia dochodzenia przeciwko Ernestowi Matternowi, któremu postawiono zarzut celowego zniszczenia miasta Poznania...	193
187. 1948 sierpień 7, Poznań – Sprawozdanie Finansowo-Majątkowe, dotyczące odbudowy Ratusza	194
188. 1948 sierpień 8, Poznań – Pismo Prezydenta stołecznego miasta Poznania do Ministerstwa Kultury i Sztuki w sprawie przyznania dodatkowych kredytów na odbudowę Starego Ratusza w Poznaniu	194
189. 1948 sierpień 9, Poznań – Sprawozdanie Kierownictwa Odbudowy Starego Ratusza w Poznaniu za okres od 1 stycznia do 1 sierpnia 1948 roku.....	195
190. 1948 sierpień 9, Poznań – Sprawozdanie z czynności Kierownictwa Odbudowy Starego Ratusza w Poznaniu za czas od 1 stycznia 1948 do 1 sierpnia 1948 roku	196

191. 1948 sierpień 23, Poznań – Odbudowa gmachu dla Archiwum Państwowego w Poznaniu.....	198
192. 1948 sierpień 30, Poznań – Schemat organizacyjny oraz zakres prac Wydziału Budowlanego	199
193. 1948 wrzesień 10, Poznań – Informacje na temat odbudowy Katedry Poznańskiej	205
194. 1948 wrzesień 16, Poznań – Pismo w sprawie przydzielenia złota na prace renowacyjne w Starym Ratuszu.....	207
195. 1948 wrzesień 24, Poznań – Oferta na wykonanie latarni na wieży Starego Ratusza (pod Orłem) w Poznaniu	207
196. 1948 październik 25, Poznań – Pismo Poznańskiej Dyrekcji Odbudowy do Ministra Odbudowy w Warszawie o przydział kredytów na Odbudowę Katedry Poznańskiej	208
197. 1948 październik 26, Poznań – Sprawozdanie z wykonanych prac budowlanych przy zabezpieczeniu i odbudowie Starego Ratusza w Poznaniu za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 1946 roku.....	210
198. 1948 październik 29, Poznań – Protokół z posiedzenia Komitetu Obywatelskiego Odbudowy Ratusza	212
199. 1948 październik, Poznań – Kosztorys na wykonanie robót zabezpieczających przy odbudowie Katedry Poznańskiej.....	214
200. 1948 październik, Poznań – Instrukcja dla wypełniających formularze ankietowe w sprawie odbudowy i zabudowy miasta Poznania (fragmenty)	216
201. 1948 listopad 3, Poznań – Pismo do Ludomira Kaczmarkiewicza – dyrektora Gabinetu Ministra w Warszawie, dotycząca zamieszanej likwidacji Poznańskiej Dyrekcji Odbudowy.....	223
202. 1948 listopad 23, Poznań – Propozycje wykupu gruntów pod przyszłą zabudowę Poznania.....	224
203. 1948 grudzień 2, Poznań – Zestawienie porównawcze pracy Wojewódzkiego Wydziału Odbudowy i Poznańskiej Dyrekcji Odbudowy	225
204. 1948 grudzień 7, Poznań – Sprawozdanie z trzeciego roku Poznańskiej Dyrekcji Odbudowy.....	227
205. 1948 grudzień 7, Poznań – Zawiadomienie Miejskiej Rady Narodowej w Poznaniu o posiedzeniu Miejskiego Obywatelskiego Komitetu Odbudowy Poznania.....	229
206. 1948, Poznań – Sprawozdanie z czynności biura odbudowy Starego Ratusza w Poznaniu za miesiąc sierpień i wrzesień 1948 roku.....	230
207. 1948 grudzień 1, Poznań – Odbudowa Starego Ratusza w Poznaniu w świetle cyfr i faktów	232
208. 1948 grudzień 31, Poznań – Skład osobowy oraz sprawozdanie finansowe Komitetu Odbudowy Starego Ratusza.....	237
 1949	
209. 1949 styczeń 5, Poznań – Sprawozdanie z działalności Komisji Architektonicznej dotyczące 1948 roku.....	243
210. 1949 styczeń 7, Poznań – Pismo obywatela Lesława Sereżyńskiego dotyczące odbudowy Poznania	245

211. 1949 styczeń 21, Poznań – Uwagi w sprawie planowania i rozbudowy otoczenia Kolegiaty Poznańskiej (Fary)	248
212. 1949 luty 8, Poznań – Protokół posiedzenia Komisji Technicznej w sprawie nadania i zmiany nazw ulic	251
213. 1949 luty 15, Poznań – Protokół posiedzenia Komisji Technicznej w sprawie odbudowy Bazaru	252
214. 1949 luty 22, Poznań – Protokół z posiedzenia Komisji Technicznej w sprawie odbudowy Bazaru	252
215. 1949 luty 26, Poznań – Odbudowa Hotelu Bazar w Poznaniu	254
216. 1949 marzec 8, Poznań – Protokół posiedzenia Komisji Technicznej w sprawie odbudowy Bazaru	256
217. 1949 marzec 15, Poznań – Protokół posiedzenia Komisji Technicznej w sprawie odbudowy Bazaru	256
218. 1949 marzec 17, Poznań – Pismo Zarządu Miejskiego Stołecznego Miasta Poznania do Spółki Akcyjnej „Bazar Poznański” w sprawie odebrania budynków z powodu opieszłości w budowie	257
219. 1949 marzec 21, Poznań – Pismo Prezydenta stołecznego miasta Poznania do Ministerstwa Kultury i Sztuki w sprawie przyznania dodatkowych kredytów na odbudowę Starego Ratusza w Poznaniu	258
220. 1919 kwiecień 6, Poznań – Odwołanie Spółki Akcyjnej „Bazar Poznański” zastępowanej przez adwokata A. Lossowa w Poznaniu od Zarządzenia Wojewody Poznańskiego z dnia 25 marca 1949	259
221. 1949 kwiecień 16, Poznań – Prośba o wyznaczenie kolaudanta dla przeprowadzenia robót w Starym Ratuszu w Poznaniu	260
222. 1949 kwiecień 23, Poznań – Uwagi Prezydenta Miasta dotyczące zagospodarowania przestrzennego części śródmieścia Poznania	261
223. 1949 maj 4, Poznań – Protokół posiedzenia Komisji Planowania w sprawie podziału kredytów na odbudowę gmachów Uniwersytetu Poznańskiego	263
224. 1949 maj 9, Poznań – Protokół odbioru robót poszlowniczych przy wykonaniu tarczy zegarowych, herbów, inicjałów, napisów, liczb, itp. przy wieży Starego Ratusza w Poznaniu	267
225. 1949 maj 10, Poznań – Pismo Urzędu Wojewódzkiego do adwokata Adama Lossowa w sprawie podtrzymania Zarządzenia Zarządu Miejskiego w sprawie odebrania prawa do naprawy budynku	270
226. 1949 maj 17, Poznań – Ocena prac przy Odbudowie Starego Ratusza w Poznaniu	270
227. 1949 czerwiec 7, Poznań – Protokół posiedzenia Komisji Technicznej w sprawie przebudowy i rozbudowy Nowego Ratusza	272
228. 1949 czerwiec 21, Poznań – Protokół posiedzenia Komisji Technicznej w sprawie odbudowy Starego Ratusza	272
229. 1949 lipiec 5, Poznań – Kosztorys na wykonanie modelu gipsowego Starego Rynku w Poznaniu	273
230. 1949 lipiec 7, Poznań – Zestawienie prac budowlanych i kosztów odbudowy Starego Ratusza w Poznaniu	274
231. 1949 lipiec 13, Poznań – Uzasadnienie programu technicznego dla opracowania projektu rozbudowy Nowego Ratusza (Zamku)	275

232. 1949 lipiec 14, Poznań – Uchwała Kolegium Zarządu Miejskiego dotycząca zatwierdzenia kosztorysu na wykonanie modelu gipsowego Starego Rynku w Poznaniu.....	276
233. 1949 lipiec 14, Poznań – Umowa o wykonanie prac rzeźbiarskich modelu gipsowego Starego Rynku w Poznaniu.....	277
234. 1949 lipiec 14, Poznań – Umowa o wykonanie pomocniczych prac rzeźbiarsko-sztukatorskich modelu gipsowego Starego Rynku w Poznaniu.....	277
235. 1949 lipiec 21, Poznań – Zniszczenia wojenne, odbudowa i rozbudowa miasta Poznania, sprawozdanie z realizacji za lata 1945-1948	279
236. 1949 sierpień 12, Poznań – Sprawozdanie finansowe dotyczące odbudowy Starego Ratusza za okres od 1945 do 30 lipca 1949 roku	296
237. 1949 sierpień 17, Poznań – Sumy kredytów państwowych wydatkowanych przez Poznańską Dyрекcję Odbudowy na roboty budowlane w kościołach poznańskich.....	297
238. 1949 wrzesień 28, Poznań – Pismo Kierownictwa Odbudowy Starego Rynku do prezydenta stołecznego miasta Poznania w sprawie wstrzymana kredytów na odbudowę Starego Rynku w Poznaniu.....	299
239. 1949 sierpień 31, Poznań – Pismo Ministerstwa Budownictwa do Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w sprawie zatwierdzenia planu odbudowy Zamku... 303	
240. 1949 wrzesień 15, Poznań – Pismo Spółki Akcyjnej „Bazar Poznański” do Ministerstwa Odbudowy przez Urząd Wojewódzki Poznański Wydział Budownictwa – odwołanie od Zarządzenia	304
241. 1949 październik 27, Poznań – Referat na temat odbudowy Starego Rynku w Poznaniu.....	305
242. 1949 listopad 26, Poznań – Oferta Wydziału Planowania i Rozbudowy Miasta, złożona Centrali Tekstylniej w Łodzi, dotycząca odbudowy Sukiennic na Starym Rynku w Poznaniu.....	312
243. 1949 grudzień 5, Poznań – Omówienie spraw związanych z odbudową mieszkań w latach 1945-1949.....	313
244. 1949 grudzień 12, Poznań – Program wykorzystania budowli Starego Rynku w Poznaniu.....	322

1950

245. 1950 styczeń 19, Poznań – Sprawozdanie finansowe dotyczące wykonania modelu gipsowego Starego Miasta w Poznaniu	329
246. 1950 marzec 1, Poznań – Pismo Prezydenta Stołecznego Miasta Poznania do Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego w sprawie ujęcia w sześciolletnim Planie Gospodarczym dalszej odbudowy Starego Ratusza w Poznaniu.....	331
247. 1950 kwiecień 14, Poznań – Ocena wykonanych prac przy odbudowie Starego Ratusza w Poznaniu	333
248. 1950 maj 22, Poznań – Protokół posiedzenia Komisji Architektonicznej w sprawie odbudowy kościołów przy ul. św. Marcina i Główniej	334
249. 1950 czerwiec 20, Poznań – Pismo Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk do Miejskiej Komisji Planowania Gospodarczego w Poznaniu w sprawie przeznaczenia Pałacu na Dom Nauki Polskiej.....	335

250.	1950 czerwiec 20, Poznań – Pismo Miejskiej Komisji Planowania w Poznaniu do Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauki w sprawie przeznaczenia Pałacu Górków na Dom Nauki Polskiej.....	337
251.	1950 lipiec 5, Poznań – sprawozdanie z działalności Miejskiej Komisji Planowania Gospodarczego za okres od 1 stycznia do 30 czerwca 1950 roku	337
252.	1950 wrzesień 15, Poznań – Sprawozdanie Komisji Oświaty i Kultury Miejskiej Rady Narodowej w Poznaniu w stanie szkół, wyliczenie strat w budynkach szkolnych w 1945 roku oraz akcji odbudowy i budowy szkół.....	338
253.	23 luty 1951, Poznań – Informacja o osiągnięciach w zakresie odbudowy miasta Poznania w latach 1945-1950.....	343
254.	1951 lipiec 11, Poznań – Sprawozdanie z przebiegu odbudowy Starego Rynku, Ratusza i biblioteki w Poznaniu.....	348
255.	1951 wrzesień 20, Poznań – Sprawozdanie Wydziału Budownictwa Miejskiej Rady Narodowej w Poznaniu z odbudowy Starego Miasta.....	352
256.	1951 listopada 14, Poznań – Sytuacja mieszkaniowa w Poznaniu, omówienie zniszczeń wojennych oraz odbudowa i budowa mieszkań w latach 1945-1950	357
257.	1952 listopad 18, Poznań – Sprawozdanie z realizacji planu zagospodarowania przestrzennego miasta i odbudowy dzielnic zabytkowych Poznania	373
258.	30 styczeń 1954, Poznań – Sprawozdanie z przebiegu odbudowy Starego Ratusza i Biblioteki Raczyńskich	381
259.	1954 luty 19, Poznań – Sprawozdanie z przebiegu realizacji odbudowy Starego Ratusz i Biblioteki Raczyńskich.....	383
260.	1955 październik 13, Poznań – Projekt planu w zakresie odbudowy Starego Rynku w Poznaniu za lata 1956-1957	385